

PERSBERICHT

31 oktober 2014

Verslag aan het Vlaams Parlement

Rekeningenboek over 2013

Het Rekenhof heeft op 31 oktober 2014 zijn rekeningenboek over 2013 aan het Vlaams Parlement voorgelegd. Dat boek overziet de rekeningaflegging over de uitvoering van de begroting 2013 door de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, ministeries én verzelfstandigde agentschappen. Tegelijk legt het Rekenhof met dit boek aan het parlement ook de resultaten over van een reeks diepteonderzoeken die plaatsvonden in de marge van de rekeningencontrole.

Begrotingsuitvoering per beleidsdomein

Het Rekenhof geeft per beleidsdomein een beeld van de begrotingsuitvoering 2013 door de ministeries en de Vlaamse rechtspersonen, met aandacht voor de kredietaanwending en met de belangrijkste rekeningencontroleresultaten. De financiële uitvoering van de begroting sloot voor de meeste entiteiten van de Vlaamse ministeries nauw aan bij de vooropgestelde ramingen en kredieten. Bij de controle van een selectie van transacties door de ministeries heeft het Rekenhof een beperkt aantal tekortkomingen vastgesteld. De belangrijkste ervan betroffen foutieve aanrekeningen, laattijdige vastleggingen en betalingen, ontoereikende interne controle, lange dossierdoorlooptijden en een gebrekkig beheer van openstaande vorderingen en vaste activa. Voor een aantal Vlaamse rechtspersonen sloot het Rekenhof zich aan bij de opmerkingen die de bedrijfsrevisoren bij de jaarrekeningen maakten. In de marge van de rekeningencontrole heeft het Rekenhof ook een aantal diepteonderzoeken uitgevoerd bij een selectie van overheidsentiteiten.

Crediteurenbeheer in Orafin

Zo onderzocht het Rekenhof in het kader van een gefaseerd onderzoek van het boekhoudsysteem Orafin, de boekingen van inkooporders, facturen en onkostennota's in de module crediteuren. Het stelde vast dat de tijdige betaling van facturen de laatste jaren achteruitgegaan is. De Vlaamse Regering heeft daarom een stappenplan naar elektronische facturatie en intelligente factuurscanning uitgewerkt, waarin echter nog niet alle beleidsdomeinen instapten. Onder meer MOW, dat bijna alle verwijlintersten veroorzaakt, ontbreekt nog. Bovendien zijn nog flankerende maatregelen nodig.

Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK)

In het uitvoeringsplan van het SALK kwamen de verschillende overheden acties overeen om het verlies aan arbeidsplaatsen door de nakende sluiting van de Fordfabriek in Genk op te vangen. De Vlaamse Regering heeft al voor 71,5 miljoen euro aan SALK-projecten goedgekeurd en de eerste lokale projecten met steun van de provincie Limburg en de stad Genk zijn gestart. De beloofde Europese middelen zijn echter nog niet definitief goedgekeurd. De voorwaarden voor een follow-up van de SALK-uitvoering zijn gecreëerd, maar daarin is de bijdrage van de stad Genk niet geïntegreerd en een eerste voortgangsrapportering vond nog niet plaats.

Aankopen door Vlaamse hogescholen

De Vlaamse hogescholen zetten al stappen naar een elektronische verwerking van het aankoopproces, maar deze inspanning bleef meestal beperkt tot grotere aankopen. Zij beschikken ook over vrij degelijke aankoopprocedures, maar die zijn nog voor verbetering vatbaar of vergen soms een striktere toepassing. Ook is de interne controle nog niet optimaal. Wat in de hogescholen nog ontbreekt is een duidelijk beleid voor gezamenlijke aankopen op associatieniveau.

Toelagen en vergoedingen in het UZ Gent

Het UZ Gent kwam nauwelijks tegemoet aan de opmerkingen en aanbevelingen die het Rekenhof over toelagen en vergoedingen formuleerde in 2005. Wel zijn daarvoor nog onderhandelingen lopende. De regeling van toelagen en vergoedingen in het UZ Gent is dan ook nog onvolledig en de controle door de personeelsadministratie vertoont daardoor zwaktes. Zo ontvangen gedetacheerde personen een basisloon en toelagen.

Inkanteling van academische hogeschoolopleidingen

De impact van de inkanteling van de hogeschoolopleidingen op de jaarrekeningen van de universiteiten was bij de ene universiteit groter dan bij de andere. De universiteiten verwerken identieke verrichtingen op verschillende wijze in hun jaarrekening, zoals de personeelskosten voor het integratiekader, de overname van vaste activa van de hogeschool of de saldi uit het verleden.

Vlaamse intersectorale akkoorden

Het beleidsdomein WVG voert de VIA-akkoorden vrij correct uit. Het Rekenhofonderzoek heeft wel de vaststelling van het departement WSE uit 2009 bevestigd dat het beleidsinstrument intersectorale akkoorden behalve een aantal onmiskenbare voordelen, ook belangrijke nadelen heeft. Dergelijke akkoorden bieden een gezamenlijke en gecoördineerde aanpak van maatregelen. Zij houden echter onvoldoende rekening met de juridische vertaling van de maatregelen, de diversiteit aan subsidiëeringswijzen en -mechanismen, de administratieve lastenverhoging en de haalbaarheid van de aansturing van sommige maatregelen.

VAPH: persoonsgebonden budgetten en persoonsvolgende convenanten

De administratieve organisatie van de verstrekking van persoonsgebonden budgetten en persoonsvolgende convenanten vertoont een aantal sterktes. De budgettaire aanrekening verloopt foutloos, maar de convenantaanrekening is minder transparant. Een aandachtspunt is de controle. De Zorginspectie voerde nog geen controles uit en het VAPH controleert niet op eventuele dubbele financiering van personeelskosten in de voorzieningen.

Vlaamse ondersteuningspremie voor personen met een arbeidshandicap

De uitbreiding van de groep personen met een arbeidshandicap die in aanmerking komen voor een VOP, en van de groep werkgevers die van de premie gebruik kunnen maken, evenals het hoge startpercentage, hebben in de periode 2009-2014 de budgetvereisten sterk doen stijgen. De budgetramingen hebben te weinig of te traag met deze evoluties rekening gehouden. Tegelijk daalde het gemiddelde premiebedrag vanaf 2010 door besparingsmaatregelen, zij het onvoldoende om de toegenomen premieaantallen te compenseren. Het VOP-systeem is een toegankelijk systeem, maar de regelgeving vertoont zwaktes. Zo moet de werkgever een effectief rendementsverlies niet aantonen en is cumulatie met andere subsidies mogelijk. Ook de toepassing van de regelgeving vertoont tekortkomingen: soms sluit de procedure niet volledig aan bij de reglementering.

Uitgaven van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Het Rekenhof onderzocht onder meer de subsidies aan de lokale besturen ter bevordering van de afvalpreventie en selectieve inzameling van afvalstoffen. Het stelde vast dat het reglementair kader ervoor onvolkomen is, met gevolgen voor de rechtszekerheid van de begunstigden en voor de afdwingbaarheid. Bovendien bemoeilijken voortijdige kredietvastleggingen, lange doorlooptijden en strikte uitbetalingstermijnen een doelmatig kredietbeheer. De subsidiëring van kringloopcentra en ophalers van dierlijk afval respecteert evenmin altijd de vooropgestelde termijnen voor betalingen. Ten slotte is de documentenstroom tussen de subsidieverstrekende OVAM en het financierende Minafonds omslachtig.

Openstaande vorderingen bij de DAB Vlaams Infrastructuurfonds

De inning van de vorderingen bij de DAB VIF kende de voorbije jaren een aanzienlijk vertraging: in 2013 inde het VIF de uitgaande facturen gemiddeld pas na vijf maanden. Dat is het gevolg van juridische geschillen of vertragingen in schadedossiers, maar ook van een gebrek aan opvolging van de openstaande vorderingen. Het rekendecreet is op dat vlak vaag en voldoende concrete richtlijnen ontbreken. Het VIF pakt openstaande en vervallen vorderingen dan ook dispaaraat aan. Ten slotte zijn ook de tijdigheid en volledigheid van de vorderingen in de boekhouding niet gegarandeerd.

Laattijdige aanrekening van facturen en verwijlresten bij MOW

Door de laattijdige aanrekening van prestaties ontbreekt een volledig beeld van de begrotingsuitvoering door het ministerie MOW en is de leveranciersschuld onderschat. Die laattijdigheid is de laatste jaren wel verminderd. Ondanks initiatieven om de resulterende verwijlresten te beperken, beschikt het ministerie nog altijd niet over een sluitend systeem voor managementrapportering over de openstaande verbintenissen en is het financieel en budgettair beheer nog niet optimaal.

Verzekering Gewaarborgd Wonen

De Vlaamse overheid verstrekt sinds 2009 een gratis verzekering gewaarborgd wonen aan bouwers, kopers en verbouwers die onvrijwillig werkloos of arbeidsongeschikt worden. Zij besteedde de verzekering met een overheidsopdracht uit, zonder vooraf de schadestatistieken of alternatieven te onderzoeken en ging niet na of de aangeboden tarieven aanvaardbaar waren.

Reële beleidsruimte onroerend erfgoed

Eind 2013 stond nog 187,4 miljoen euro open voor de vastlegging van restauratiepremies, bijna vier keer meer dan begroot. Ook voor 2013 kreeg het Vlaams Parlement geen getrouw beeld van de krediettoestand van onroerend erfgoed. Het nieuwe onroerenderfgoeddecreet lijkt de mogelijkheid van een gespreide vastlegging voor meerjarige subsidieovereenkomsten te bewaren, wat ingaat tegen de fundamentele principes uit het rekendecreet.

Vlaamse huurgarantieregeling

De Vlaamse huurgarantieregeling wil sinds 1 januari 2014 enerzijds verhuurders van woningen beschermen tegen verlies aan huurinkomsten ingevolge niet-betaling van huur en anderzijds huurders beschermen tegen uithuiszetting. De regeling kent vooralsnog echter maar een beperkte respons. Aan de regeling zelf is bovendien een aanzienlijk budgettair risico verbonden.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het rekeningenboek over 2013 is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).